

به نام خدا

توافقنامه سطح خدمت " جذب مشارکت مردمی در حفاظت از منابع طبیعی "

(۱) مقدمه:

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری در ایران به عنوان متولی اصلی حفظ، احیاء، توسعه و بهره برداری صحیح و اصولی از منابع طبیعی تجدیدشونده اگرچه تاکنون طر حهای بیشماری را به مرحله اجرا گذاشته اما به علت پراکندگی و وسعت زیاد عرصه های مرتعی، جنگلی و بیابانی به تنهایی قادر به انجام چنین رسالت بزرگی نمی باشد و حفاظت از این عرصه ها بدون مشارکت مردم امری محال و غیرممکن می باشد. به همین منظور یکی از مهمترین برنامه ها، جلب مشارکت جوامع محلی به عنوان بهره برداران عرفی این عرصه ها در طرح همیاران طبیعت می باشد. لذا با هدف استفاده از نیروهای مردمی در حفظ، احیاء و توسعه منابع طبیعی و ترویج و تبدیل فرهنگ منابع طبیعی به معارف عمومی، افراد علاقه مند و دوستداران منابع طبیعی به طور داوطلبانه و به قصد خدمت به منابع طبیعی کشور، سازماندهی شده تا به وسیله دستورالعملها و آموزشهای لازم سطح دانش و بینش آنان افزایش یافته و به عنوان همیار طبیعت دانش آموز، همیار طبیعت مروج و همیار طبیعت محافظ به طور افتخاری همکاری نمایند.

(۲) هدف:

هدف از جذب همیاران طبیعت که دربرگیرنده اعضاء شورای اسلامی روستا، دهیاران، بسیجیان محلی، معلمان، دانش آموزان، دانشجویان، مجریان بهره برداران، فارغ التحصیلان و کلیه دوست داران طبیعت و منابع طبیعی می باشند، بهره گیری از مشارکت مردمی در حفاظت و احیاء منابع طبیعی است که بتوان عملاً از طریق آموزش و فرهنگ سازی و جلب مشارکت مردم از پتانسیل ها و ظرفیتهای موجود استفاده گردد.

اهداف و شرح وظایف همیاران طبیعت بطور خلاصه عبارتند از:

۱. ترویج و توسعه فرهنگ حفظ و احیاء منابع طبیعی در بین اقشار جامعه .
۲. جلب مشارکت مردم و دست اندرکاران در امر حفاظت، احیاء و توسعه پایدار منابع طبیعی
۳. ارتقاء سطح دانش و مهارتهای عمومی جامعه و ایجاد حساسیت نسبت به حفظ و احیای منابع طبیعی
۴. مشارکت و همکاری در جهت حفاظت فیزیکی و صیانت از عرصه های منابع طبیعی
۵. کمک به ایجاد ساماندهی و توانمندسازی تشکلهای تخصصی در حوزه های منابع طبیعی
۶. جلب همکاری گروههای مختلف مردم در برنامه ها و مدیریت پایدار منابع طبیعی
۷. شناسایی، تشویق و راهنمایی علاقه مندان و دوستداران طبیعت برای همکاری و عضویت در طرح همیاران طبیعت
۸. همکاری و سازماندهی نیروهای مردمی و تشکلهای ایجاد شده در حوادث حوزه منابع طبیعی مانند: آتش سوزی، آفات و بیماریها و... در عرصه منابع طبیعی .
۹. اطلاع رسانی به موقع تخریب عرصه های منابع طبیعی، آتش سوزی و تصرف اراضی ملی به یگان های حفاظت منابع طبیعی و دستگاه های ذیربط
۱۰. کمک به شناسایی و اعلام متجاوزین و مخربین منابع طبیعی به ادارات ذیربط .

(۳) مسئولیت:

از اوایل دهه ۵۰ تاکنون در ۷۰ کشور دنیا (واقع در استرالیا، آفریقا، اروپا، آمریکای شمالی و جنوبی و اقیانوسیه) فعالیتهای داوطلبانه ای غیرانتفاعی برای حفظ منابع طبیعی با شعار «برای حفظ طبیعت، هرروز، روز زمین است» صورت می گیرد.

طرح همیاران طبیعت در سال ۱۳۷۷ تهیه و در سال ۱۳۸۶ پس از بازنگری با امضای ریاست محترم وقت سازمان به استانها ابلاغ گردید.

بر این اساس اداره آموزش، ترویج و مشارکتهای مردمی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان تهران موافقت می کند که جذب همیاران طبیعت به ترتیب زیر ارائه شود:

- ۱- مراجعه داوطلب به سامانه اینترنتی همیاران طبیعت و ثبت نام اولیه به آدرس www.frwhamyartabiat.ir
 - ۲- بررسی ثبت و تائید اطلاعات همیار بر اساس مراحل اجرایی سامانه توسط سطوح مسئولین شهرستانی و استانی.
 - ۳- استعلام از حراست اداره کل منابع طبیعی استان جهت متقاضیان همیاران طبیعت محافظ
 - ۴- ارائه آموزش های لازم و صدور کارت همیار طبیعت توسط اداره کل و ادارات تابعه.
- تبصره ۱: اعتبار کارتهای صادره ۵ سال و تمدید آن منوط به شرکت در کلاسهای آموزشی مصوب می باشد.
- تبصره ۲: در صورت سوءاستفاده از کارت، ضمن برخورد برابر قانون، عضویت فرد لغو خواهد شد.

۴) تعهدات متقابل خدمت گیرنده و دستگاه اجرایی:

فرایند جذب همیاران طبیعت عبارتست از

- مراجعه داوطلب به سامانه اینترنتی همیاران طبیعت و ثبت نام اولیه به آدرس hamyartabiat.frw.ir
 - بررسی ثبت و تائید اطلاعات همیار بر اساس مراحل اجرایی سامانه توسط مسئولین شهرستانی و استانی
 - استعلام از حراست اداره کل منابع طبیعی استان جهت متقاضیان همیاران طبیعت محافظ
 - صدور کارت همیار طبیعت توسط استان ها
 - برگزاری کلاسهای آموزشی عمومی برای همیاران طبیعت مروج و دانش آموز و دوره های عمومی و تخصصی برای همیاران طبیعت محافظ و اهداء کارت در کلاسهای آموزشی
- تبصره ۱: اعتبار کارت های صادره ۵ سال و تمدید آن منوط به شرکت در کلاس های آموزشی مصوب است
- تبصره ۲: در صورت سوءاستفاده از کارت، ضمن برخورد برابر قانون، عضویت فرد لغو خواهد شد.
- تبصره ۳: ستاد همیاران طبیعت، مستقر در دفتر آموزش، ترویج و مشارکت های مردمی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری است.
- تبصره ۴: واگذاری یا انتقال کارت به هر شخص حقیقی و یا حقوقی غیرقانونی است.
- تبصره ۵: دستکاری و یا مخدوش شدن هر قسمت از کارت عضویت منجر به ابطال آن شده و در صورت غیرعمدی بودن می بایست با هماهنگی ادارات کل نسبت به صدور کارت جدید اقدام گردد.
- تبصره ۶: کلیه فعالیت های عملیاتی و میدانی همیاران طبیعت می بایست با هماهنگی ادارات منابع طبیعی و آبخیزداری و بر اساس سازماندهی و گروه بندی های از قبل تعریف شده توسط بخش حفاظت و فرماندهان یگان اجرایی گردند.

تبصره ۷: کلیه ی فعالیت های همیاران طبیعت در تمام سطوح به صورت داوطلبانه، غیرانتفاعی، خودجوش و در جهت ارتقاء فرهنگ و حفاظت از عرصه های منابع طبیعی کشور بوده و هیچ نهاد، ارگان، سازمان، دستگاه و یا فردی، مجاز به استفاده از این عنوان (اسم همیار طبیعت، آرم، لباس و..) برای فعالیت های خود - حقیقی و یا فضای مجازی- بدون هماهنگی با دفتر آموزش، ترویج و مشارکت های مردمی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور نیست و همچنین هرگونه عقد قرارداد (مالی) به هر شکل، تحت این عنوان با اشخاص حقیقی و حقوقی غیرقانونی و سوءاستفاده

از این برند سازمانی بوده و قابلیت پیگرد قانونی از طریق مراجع ذیربط خواهد داشت .

شرح وظایف مدیریت طرح همیاران طبیعت در سطح استان و شهرستان عبارتند از :

- استفاده از ظرفیت همیاران طبیعت به صورت فراگیر در حوزه اطلاع رسانی و فرهنگ سازی فعالیتهای احیاء، حفاظت، پیشگیری و مقابله با عوامل تخریب به ویژه پیشگیری و کشف به موقع حریق های احتمالی .
- لازم است ادارات کل بر اساس الگوی بلوک بندی مناطق بحرانی و نیمه بحرانی و عادی بهره برداری مناسب از ظرفیت همیاران طبیعت محلی به عمل آورند و برنامه ریزی حضور همیاران طبیعت آموزش دیده در هر بلوک با مشخص نمودن محدوده و تعیین سرگروه و باهماهنگی بخش حفاظت و فرماندهان یگان، سازماندهی لازم جهت پیشگیری و کشف به موقع حریق های احتمالی و سایر عوامل تخریب اقدام نمایند.
- تعمیم تجارب و درس آموخته های همیاران طبیعت در اختیار سایر همیاران داخل و خارج استان
- صدور کارت همیاران طبیعت
- اقدامات آموزشی و ترویجی لازم برای ارتقای نگرش و دانش نظری در بدنه مدیران و کارشناسان دستگاههای اجرایی ذیربط، از طریق برنامه ریزی و اجرای کارگاه های آموزشی-توجیهی، تولید دانش، تربیت همیاران طبیعت و.. به عمل آید. همچنین رایزنی های لازم با سازمان برنامه و بودجه و سایر دستگاههای متصدی برای پشتیبانی های موردنیاز جهت ایجاد و تقویت منابع اعتباری در زمینه پیاده سازی مدیریت مشارکتی منابع طبیعی با تأکید بر استفاده از ظرفیت همیاران طبیعت، به عمل آید.
- برنامه ریزی آموزشی جهت کلیه همیاران طبیعت به ویژه در زمینه روشهای پیشگیری و کشف به موقع حریق های احتمالی در قالب برنامه های منظم و مستمر و تجهیز به وسایل لازم اطفاء حریق در صورت صلاحدید و لزوم در مواقع بحرانی پس از گذراندن دوره های آموزشی تخصصی (لباس مخصوص، وسایل ایمنی، دوربین، کفش و...)
- با توجه به اهمیت انسجام سازمانی، ضروری است هرگونه اقدام همیاران طبیعت در بخشهای اطلاع رسانی، فرهنگ سازی، مشارکت در پیشگیری و کشف به موقع حریق های احتمالی و گزارش سایر تخلفات مرتبط با تخریب منابع طبیعی با آموزش کامل و هماهنگی با سرگروه مربوطه باشد و از اقدامات تنش زا و بدون اطلاع آنان خودداری شود.
- با توجه به غیرانتفاعی و داوطلبانه بودن فعالیت های همیاران طبیعت در تمام سطوح، پشتیبانی و ایجاد انگیزه برای همیاران طبیعت آموزش دیده و سازماندهی شده از طریق استفاده از حق الکشف و سایر موارد تشویقی پیش بینی و اقدامات لازم معمول گردد.

- مدیریت سامانه همیاران طبیعت در سطح استان و نظارت بر عملکرد شهرستانها بعهدہ سازمان متبوع خواهد بود.
- نظارت بر عملکرد همیاران طبیعت و ایجاد ارتباط دوسویه از طریق کانالهای مختلف ۱۵۰۴ استانی، ۱۳۹ ملی، فضای مجازی و گزار شهای مردمی
- بررسی و تصمیم گیری در خصوص نحوه ادامه همکاری همیاران طبیعت بر اساس گزارش شهرستانها و تمدید و ابطال کارتهای متخلفین با تائید فرمانده یگان حفاظت استان بعهدہ سازمان متبوع خواهد بود.
- ارائه مشاوره حقوقی به همیاران طبیعت
- معرفی افراد مؤثر و نمونه به ستاد به منظور تشویق و ایجاد انگیزه با تائید فرماندهی یگان حفاظت
- ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری موظف اند بر اساس سرانه های تعیین شده نسبت به توزیع نیرو در بلوکهای تعیین شده اقدام نمایند

۵) هزینه‌ها و پرداخت‌ها:

کلیه خدمت با افتخار بصورت رایگان ارائه خواهد شد .

۶) دوره عملکرد:

این توافق نامه تا اطلاع ثانوی بدون تغییر بوده و در صورت تغییر ، نسخه بروز شده آن در پورتال قرار خواهد گرفت . و اطلاع رسانی به خدمت گیرندگان صورت می پذیرد.

اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان تهران موظف است بر اساس سرانه های مصوب شده پس از جذب، آموزش و ساماندهی مناسب همیاران طبیعت در بلوکهای تعیین شده نسبت به ارائه گزارش ادواری سه ماهه اطلاعات همیاران مذکور، برنامه ها، اقدامات و اثربخشی همیاران طبیعت به دفتر آموزش ترویج و مشارکتهای مردمی و فرماندهی یگان حفاظت ستاد اقدام نمایند.

۷) خاتمه توافقنامه:

تا ابلاغ دستورالعمل جدید مبنی بر خاتمه ارائه خدمات (یا تغییرات احتمالی) به شهروندان خدمت رسانی انجام خواهد گردید .